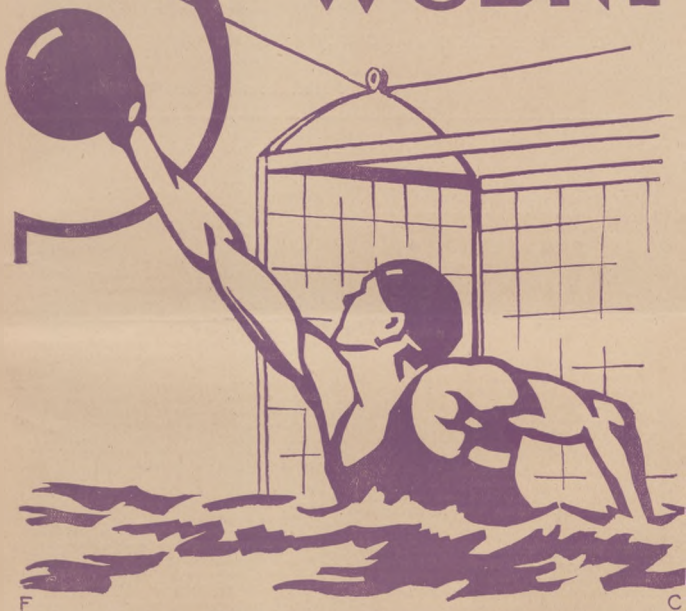

SPORT WODNY

PIERWSZY ZESZYT
ZA PAŹDZIERNIK

1 9 3 6

DWUTYGODNIK POŚWIĘCONY SPRAWOM
WIOŚLARSTWA, ŻEGLARSTWA, PŁYWACTWA,
TURYSTYKI WODNEJ I JACHTINGU MOTOROWEGO

Nr. 18
ROK XII

Z okazji 50-letniej rocznicy założenia Towarzystwa Wioślarskiego w Włocławku składa Jubilatowi serdeczne życzenia dalszej zaszczytnej pracy na polu wioślarstwa

Redakcja „Sportu Wodnego”

Kronika pływacka

Mecz pływacki Pogoń Lechja

Dn. 27 września odbyły się w krytej pływalni zawody pływackie Pogoń - Lechja, które miały następujący przebieg:

W konkurencji panów:

100 m. st. kl.: Peplowski (Pogoń) 1:31.6, 2) Chorzewski (Pogoń) 1:37.

100 m. st. dow.: 1) Klimka (Pogoń) 1:14.4, 2) Ułm (Pogoń) 1:18.

100 m. na znak: 1) Kot II (Pogoń) 1:25.6, 2) Semer (Lechja) 1:28.8.

Sztafeta 3x100 m. stylem zmiennym: 1) Pogoń 1 4:17.8, 2) Pogoń II 4:21.6.

W konkurencji pań:

100 m. st. kl.: 1) Missan-Boberowa (Pogoń) 1:41 Nowy rekord okr. Iwowskiego, 2) Niemczynowska (Lechja).

W piłce wodnej Pogoń wygrała z Lechją 11:0 (4:0). Bramki dla Pogoni strzelił: Wojnarowicz (6), Kot II i Necko (2) i Chorzewski (1).

Wpływ z Zopot do Gdyni

Dn. 21 września o godz. 15 przyplłynął z Zopot do Gdyni znany gdański pływak długodystansowy Waldemar Werner. Przezeń 6 km. do portu w Gdyni przebył on w ciągu 7 godzin. Po dotknięciu falochronu Werner popłynął w powrotem do Zopot.

Powody słabego poziomu polskich pływaków

Ostatnie starty pływaków amerykańskich i austriackich odsłoniły bezłownie słaby poziom naszego pływactwa. Bocheński, Karliczek, Szrajzman czy Heidrich — oto ludzie reprezentujący jaką taką klasę. Reszta, to przeciętna obiecująca młodzież.

Bocheński nie jest już tym co był i niedługo pewnie zaprzestanie startować. O Szrajzmanie mówią to samo.

Heidrich bez dobrego trenera nie zrobi już postępów. Pozostaje więc tylko Karliczek, a to jest za mało. Trzeba więc obejrzeć się za ich następcami wśród młodzieży.

W ubiegłym sezonie zimowym nawet pływacy AZS-u nie mogli dużo pływać na swej krytej pływalni. Inne kluby, jak Lechja, Delfin miały treningi zaledwie 1 lub 2 godziny na tydzień.

Wygórowane ceny wynajmu godzin w basenach uniemożliwiały częstsze przeprowadzanie treningów.

Taki stan rzeczy trwał do 15 maja. Zamknięto kryte pływalnie, a nie otwarto letnich.

Jedyna w Warszawie europejska pływalnia W. P. została oddana do użytku publicznego dopiero pod koniec czerwca. Przez ten czas pływacy tułali się po parodiach pływalni AZS-u, ZASS-u, czy też wprost po Wiśle. Bez trenera klubowego, bez planu żadnego „trenowano” do mistrzostw Warszawy. Taka „praca” musiała wydać odpowiednie plony, którymi były słabe wyniki mistrzostw stolicy.

Podniósł się ogólny poziom na mistrzostwach Polski w Ciechocinku, ujrzelśmy nowych ludzi, lecz formy sztywniej czołowi zawodnicy nie osiągnęli na meczu z Austrią. Jest to zupełnie zrozumiałe. Trenowali przecież solidnie dopiero dwa miesiące, a forma nie przychodzi z dnia na dzień. Trzeba bez przerwy długich miesięcy systematycznej pracy.

Dziś znów powtarza się historia sprzed roku. Z powodu chłodnej obecnie wody na pływalni W. P. nie mówią już o innych, trening jest od trzech blisko tygodni uniemożliwiony. Zawodnicy już teraz zdążyli zapomnieć tego, czego nauczyli się podczas krótkiego sezonu letniego.

W tych dniach pływalnia W. P. zostaje zamknięta, a o otwarciu krytej nie jeszcze nie słyhać.

Nie wolno zapominać o tem, że gdy się żąda wyników, to należy umożliwić odpowiednie warunki do treningów, ewentualnie trenera, któryby w racjonalny sposób poprowadził szkolenie nowych talentów.

Pływacy chcą tylko umożliwienia im racjonalnego treningu przez przyśpieszenie terminu otwarcia krytych basenów i znizienia opłat wynajmu.

A wtedy i pywanie ruszy nareszcie z miejsca, a świetni trenerzy zagraniczni będą mieli i u nas dla kogo pracować.

OGŁOSZENIE.

Yacht-Klub Polski podaje do wiadomości, że regaty Związkowe, które miały się odbyć w dniu 13-go lub 20-go września r. b. odbędą się dnia 25-go października r. b.

Regaty odbędą się według programu, który podany był w poprzednim terminie.

Sport Wodny

DWUTYGODNIK POŚWIĘCONY
SPRAWOM
WIOŚLARSTWA
ŻEGLARSTWA
PŁYWACTWA
TURYSTYKI WODNEJ
JACHTINGU MOTOROWEGO

Tragedia regat krakowskich

Jest publiczną tajemnicą, że regaty krakowskie trzymają się tylko dzięki specjalnym staraniom kilku jednostek. Już przed laty dawno się zauważyło tendencje do odebrania regatom krakowskim mienna klasyfikacyjnych ze względu na krótki dystans toru (1,300 m) i niemożność przedłużenia go do 2 km. Udało się jednak przekonać międzynarodowe czynniki, że utrzymanie klasyfikacji regat krakowskich jest ze wszelki miar potrzebne ze względu na rozwój tego osnodka, który, w wypadku odebrania regatom krakowskim mienna klasyfikacyjnych, zostanie wogóle odejęty „od światła”.

Regaty krakowskie miały swoje wielkie dni. Wystarczy tylko przypomnieć regaty jubileuszowe Oddziału Wioślarskiego Sokola Krak. w r. 1932, które zebrały tyle i tak onbrych osad z wielu klubów z całej Polski. Późem jednakowoż przyszło osłabienie zainteresowania tym sportem. Jest to może paradoksem, ale z chwilą gdy dwaj wioślarze krakowscy zlegli po tytuły mistrzów Europy, wioślarstwo chyliło się ku upadkowi.

Tendencje wrogie kierunkowi regatowemu poczęły coraz bardziej przeważać w klubach krakowskich. Gdy zaś i wszelkie próby mierzenia się z osadami przyjezdnymi na lodzich wielowiosłowych poczęły osadom krakowskim przynosić stałe i zdecydowane porażki, zmiecheczenie wzięło górę nad zacietliwoscia. Kluby krakowskie zwały się coraz bardziej swoją sportową działalność.

Na domiar złego przyszła katastrofa w związku ze spadkiem poziomu wód w dorzeczu Wisły. Polityka wytrzeźbienia lasów w górach doprowadziła do coraz większego obniżenia poziomu samej Wisły, tak, że już dwukrotnie organizatorzy musieli odwoływać regaty ze względu na niski stan wody, mimo, iż lista zgłoszeń wykazywała doskonałą obsadę osad z Warszawy, Wilna itd. Był to w r. 1935 na wiosnę i w r. 1936 również na wiosnę.

Następnie trzeba stwierdzić jeszcze, że dopóki regaty krakowskie były organizowane przez „eden klub, w danym wypadku Oddział Wioślarski Sokola, to klub organizujący dokładał najkrajwiększych starań, aby obsadzie możliwie największą liczbę zgłoszeń. Mobilizowano starszych członków, dopinguowano młodzież i startowano całą gromadą. Także i A. Z. S., zapewne ze względów „szwedzkich”, wystawiał znaczną ilość osad i regaty zawsze mogły leżeć na powodzenie choćby klubów miejscowych, tymbardziej, że inne kluby krakowskie, jak początkowo Wojskowy Klub Wioślarski, a potem Polscy Klub Sportowy, dorzucały jedną czy dwie osady do „dyskusji”.

Z chwilą jednak, gdy powstał w Krakowie Międzyklubowy Komitet Wioślarski miejscowe kluby już nie przywiązują tak wielkiej wagi do obsadzenia regat. Zawody krakowskie traktuje się jak regaty zamiejscowe, to znaczy zgłasza się osady jeśli się ma „pewniaki”, jeśli takich nie ma, nikt nie stara się, aby skompletować „taki taki skład regat.

Nie od rzeczy będzie wspomnieć także o ciekawym nastawieniu młodzieży krakowskiej. W r. bież. np. Oddział Wioślarski Sokola dokonał znacznego wysiłku angażując na całe lato, od maja do września, zawodowego instruktora, którym był p. M. Tułiszka. Zdawało się, że to pomoże młodzieży krakowskiej do podlegnięcia się w górę. Ale niestety! Wprawdzie w osadach Sokola zauważać można było wielką poprawę stylową, ale jednak było jej ciągle za mało. Trener napotykał na olbrzymie trudności, leżące już poza zarządem i kierownictwem sportowem klubu. Młodzi ludzie, mając do dyspozycji piękny tabor, jakiego mogłoby pozazdrościć Sokolowi wiele klubów (cztery czwórki wyscigowe, dwie dwójki ze ster., trzy jedynki, dwie ósemki, cztery czwórki półwyscigowe), jakoś nie garmęli się do pracy i raz po raz któryś wyjeżdżał na wiaś to do obozu, to znowu wogóle dawał sobie urlop bez poważnej przyczyny itd.

Jednym słowem gdy przyszedł termin zgłoszeń regat jesiennych i to regat wyposażonych w piękne nagrody honorowe — Kraków nie miał osad. O. W. S. K. zgłosił czwórkę półwyscigową, AZS nie zgłosił żadnej osady, gdyż Verey musiał dostać dłuższy odpoczynek po Olimpiadzie, a Ustępu:kiego powołano do wojska. Bez nich AZS nie mógł skompletować ani jednej osady.

Jeszcze na regatach związkowych przedstawiciel Krak. Międzyklubowego Komitetu Wioślarskiego nawigował kontakty z klubami warszawskimi, bydgoskimi i in. co do przyjazdu i otrzymał wiele obietnic. Z obietnic tych pozostało jednak niewiele gdy przyszło do zgłoszeń. Jedynie Kolejowy Klub Wioślarski z Bydgoszczy dotrzymał słowa i nadał zgłoszenia.

W dniu zamknięcia zgłoszeń Komitet dysponował sześcioma zgłoszeniami Kolejowego K. W. i czterema zgłoszeniami O. W. S. K., przyczem trzeba zaznaczyć, że Kolejowy K. W. zgłosił się do czwórek, czwórek młodszych, ósemek, ósemek młodszych i do dwóch biegów czwórek półwyscigowych a O. W. S. K. do jednego, czwórek pań i dwóch biegów czwórek półwyscigowych. Jak więc widzimy doszłyby więc łącznie do dwóch biegów czwórek półwyscigowych, przyczem w obydwu tych biegach dwukrotnie zmierzyłyby się te same osady dwóch klubów.

Nie pomogła telefoniczna interwencja w Warszawie więcej zgłoszeń uzyskać się nie dało i Komitet był zmuszony regaty wyznaczyć na 20 września i tym razem odwoływać.

Trudno dziś wnieć kogokolwiek za bruk zgłoszeń. Można mieć pretensję do klubów krakowskich, ale jak już wyżej zaznaczyliśmy, miały one poważne trudności wogóle z prowadzeniem pracy sportowej. Można więc skierować pretensje raczej pod adresem całego społeczeństwa krakowskiego, które nie interesuje się wioślarstwem, mimo, iż wioślarze krakowscy uzyskują tyle międzynarodowych sukcesów.

Stan obecny klubów krakowskich jest wręcz niebezpieczny. Dopuszcili one do tak wielkiego zaniedbania kierunku regatowego, że dziś odbudowa „prawdziwego” sportu wioślarskiego natrafiać będzie na coraz większe trudności. Przejadna obawa przed przegrana, niechęć do mierzenia się z silniejszym przeciwnikiem, brak ambicji sportowej i chęci, które charakteryzują młode pokolenie wioślarzy krakowskich.

W tych warunkach może pomóc tylko radykalne lekarstwo. Dopuszczono do zbyt wielkiego rozpanoszenia się

„łowarskiego” sportu wyjazdów w mieszanych osadach i w rezultacie zupełnie zaprzestano kultywować prawdziwy sport wioślarski. Ostatnie wydarzenia w wioślarstwie krakowskim powinny jednak wywrócić uwagę zarządów mieszanych klubów na powiększające się niebezpieczeństwo. Trzeba jakoś wziąć się energicznie do roboty, zorganizować zawody wewnętrzne, nawet bodaj w tych mieszanych turystycznych osadach, a może tą drogą dojdzie się do jakiegoś lepszego poziomu.

Jesienne regaty propagandowe w Kaliszu

dnia 6.IX 1936 roku

Zgodnie z kalendarzykiem P. Z. T. W. w dniu 6. IX. 1936 r. odbyły się na Prośnie w Kaliszu Jesienne regaty propagandowe zorganizowane przez Kaliski Międzyklubowy Komitet Wioślarski.

Niesprzyjająca pogoda w przedmienu i w dniu regat — dzień chłodny, dżdżysty i o silnym wietrze — sprawiła zawód kaliszanom zawsze tłumnie odwiedzającym miejscowe regaty. Nie przeszkodziła jednak w wykazaniu dużego poziomu sportowego i świetnej formy startujących osad wioślarskich.

Poza Tomaszowskiem Tow. Wiośl., które bodajże po raz pierwszy występowało na regatach, żadne Towarzystwo pozamiejscowe udziału nie wzięło; tłumaczmy to sobie wyczerpaniem finansowym towarzystw w czasie ubiegłego sezonu regatowego.

Niemniej jednak — dzięki znanej dużej klasie towarzystw wioślarskich ośrodka kaliskiego — zainteresowanie regatami było duże. Nizej podane wyniki biegów mogą tylko świadczyć i potwierdzić, że nie było ono płonne

Szczególne zainteresowanie budziły biegi, w których występowała znana (wice mistrz Polski) osada czwórki Policyjnego Klubu Sportowego Kalisz, ogólny faworyt regat. Toteż dużą niespodzianką sprawiło zwycięstwo osady Kaliskiego Tow. Wiośl. nad tą osadą w biegu młodszych. Powodów tego należałoby się dopatrywać po pierwsze w świetnej formie osady Kal. Tow. Wiośl., która występując w ósmce na wodach hydrogskich w regatach o Mistrzostwo Polski wykazała, że niedługo może być w Polsce bezkonkurencyjną, po drugie w osłabieniu czwórki P. K. S. o jednego wioślarza (Pietraszka) i zastąpienie go przez dobrze zapowiadającego się lecz jeszcze młodego wioślarza Jakubowskiego i wreszcie w wyczerpaniu fizycznym osady P. K. S. już w jednym biegu.

Również pewną niespodzianką sprawiła osada pań Tow. Wioślarek Kaliskich, zwyciężając najsilniejszą dotychczas w ośrodku kaliskim osadę pań P. K. S.

Jak widać z tego i z poniższej tabeli wyników, i co musimy na zakończenie specjalnie podkreślić — praca nad rozwojem pięknego sportu wioślarskiego w ośrodku kaliskim jest na dobrych torach i nie ustaje ani na chwilkę, cięsz się dużym zrozumieniem i poparciem miejscowych władz i społeczeństwa i tylko bardzo ciężkie warunki materialne nie pozwalają, by nas na innych wodach było

Wyniki były następujące:

Bieg I — czwórki półwioślarskie.

Bieg nie odbył się z powodu wycofania osady Polic. K. S. Kalisz

Bieg II — czwórki pań.

Nie odbył się z powodu braku zgłoszeń.

Bieg III — czwórki wagi lekkiej.

Z powodu zgłoszenia tylko jednej osady WKS. Proсна — bieg odpadł.

Bieg IV — czwórki półwioślarskie nowicjuszy.

1. Kaliskie T. W. — 8:06,2.
Szepki W., Lenczyński Z., Fabryczny S., Szymczak S., st. Hoffman E.
2. K. W. 30. — 8:23,4
3. W. K. S. Proсна — odpadł w przedbiegu
4. Tomaszowskie T. W. — odpadł w przedbiegu.

Bieg V — czwórki nowicjuszy.

1. Kaliskie T. W. — 7:25,1.
Kaźmierczak J., Kopański Z., Łapezyński J., Wesolowski I., st. Hoffman E.
2. K. W. 30. — 8:07,4.

Bieg VI — czwórki półwioślarskie pań.

1. Kaliskie T. W. — 5:15,5.
Piśowska J., Nikołajczykówna W., Trzeciakówna Z., Urbaniakówna, st. Hemplówna H.
2. Polic. K. S. — 5:35,1.

Bieg VII — czwórki.

1. Policyjny K. S. — 7:23,8.
Emanuel A., Dabczak S., Jakubowski S., Jurezak M., st. Nowak Z.
2. Kaliskie T. W. — osada 1
3. Kaliskie T. W. — osada 2

Bieg VIII — ósemki młodszych.

Bieg nie odbył się z powodu zgłoszenia tylko jednej osady.

Bieg IX — jedynki.

1. Kaliskie T. W. — 8:03,0.
Żyto Wl.
2. W. K. S. Proсна — 8:08,2.

Bieg X — dwójki.

1. Kaliskie T. W. — osada 1 e. n.
2. Kaliskie T. W. — osada 2 e. n.

Bieg XI — czwórki półwioślarskie.

1. W. K. S. Proсна — 8:06,0.
Stefaniak K., Galecki A., Szczepaniak W., Biskupski Z., st. Harchalski K.
2. K. W. 30. — 8:20,0.
3. Polic. K. S. — odpadł w przedbiegu.

Bieg XII — dwójki podwójne półwioślarskie.

1. Kaliskie T. W. — 9:46,2.
Paszewski W., Janicki W., st. Buchajczyk Z
2. K. W. 30 — 10:12,2

Bieg XIII — czwórki młodszych.

1. Kaliskie T. W. — 7:11,0.
Kaźmierczak J., Kopański Z., Łapezyński J., Wesolowski J., st. Hoffman E.
2. Policyjny K. S. — 7:24,0.
3. W. K. S. Proсна — odpadł w przedbiegu.

Cztery międzynarodowe starty Jerzego Kepła

Moście jachtów U. S. A., Angli i Danii.

Nasz kontakt wioślarski z zagranicą jest bardziej, niż słaby. Utarło się jakikś błędne przekonanie, że wyjazdy zagranicę winny być organizowane przez związek. Jest to nastawienie zgruntu fałszywe o tyle, że jeśli Związek organizuje jakikś wyjazd, wówczas cała sprawa nabiera oficjalnego charakteru i oczywiście sytuacja staje się wtedy poważniejsza. Co innego bowiem jest start poszczególnego osady, a co innego oficjalny występ reprezentacji państwowej.

Inne państwa stają na gruncie ściślejszego kontaktu międzynarodowego bez tego oficjalnego stempla reprezentacji i to stanowisko jest słuszne. Jeśli bowiem mowa już o reprezentacji — to jechać może tylko jedna osada, jeśli zaś chodzi tylko o regaty międzynarodowe — wówczas tych osad może jechać dużo więcej. Na przeszkodzie stają oczywiście warunki finansowe, gdyż zdemnuje z naszych towarzystw „nie przeława” się tutaj kontakt z zagranicą jest jak już zaznaczyliśmy bardziej, niż słaby. Poza ambitnymi wysiłkami klubów bydgoskich inne towarzystwa tylko bardzo rzadko mają sposobność mierzenia swych sił z zagranicą.

W tych warunkach specjalnego znaczenia nabierają cztery starty międzynarodowe znanego skifisty wileńskiego Jerzego Kepła. Jego przynależność klubowa w danej sprawie jest objętą, nawiasem tylko zaznaczyć trzeba, że z tą przynależnością nie jest wszystko w porządku. W kartotece związkowej zanotowany jest Kepel jako zawodnik Wileńskiego AZS, zagranicę startuje jako AZS Warszawa. Ale w gruncie rzeczy dla oceny samego wyniku ta przynależność jest rzeczą drugorzędną.

O pierwszym i drugim starcie już pisaliśmy. Kepel w Bydnie przegrał w przedbiegu, w Paryżu zwyciężył w biegu o mistrzostwo Sekwany, bijąc Niemca Füttha i Francuza Bolzela. Następnym startem Kepła był udział w dorocznym zawodach o puchar Holandii t. zw. popularnie Holland-Becker. W biegu tym rokrocznie startuje wielu skifistów niemieckich i od kilku lat puchar ten stale znajdował się w rękach Niemców.

W tym roku Niemcy przysłali stosunkowo słabą reprezentację. Startował bowiem Fütth pokonany przez Kepła w Paryżu, oraz van den Bergh z Moguncji. Poza tem przybył Francuz Bizuel oraz Polak Kepel. Holendrzy wystawili tylko tegorocznego mistrza Holandii Ten Houtena, którego, jak wiadomo wyeliminował Verey w Berlinie na Olimpiadzie.

Wobec pięciu zgłoszeń urządzono trzy przedbiegi. W pierwszym przedbiegu Kepel wyeliminował Van der Bergha w czasie 8:04, bijąc go o 4 długości. W drugim Ten Houten pojechał wolkowerem, w trzecim Fütth pokonał Bolzela w czasie 8:07, o cztery długości.

Zostało więc trzech skifistów, Kepel miał trochę pecha. Podczas bowiem, gdy Fütth wszedł od razu do finału, nasz skifista musiał jeszcze walczyć z Ten Houtenem. I tu mu się nie powiodło. Widocznie zmęczony startami oraz nieprzywykający do pościgowej łodzi, przesterował się i to tak znacznie, że arbiter musiał go zdyskwalifikować.

Finał przyniósł także nieoczekiwany wynik. Tym razem Fütth został zdyskwalifikowany, gdyż pod koniec biegu zajechał tor Ten Houtenowi i uniemożliwił mu finisz. Tak więc zdobywcą pucharu Holandii tym razem został Holender Ten Houten. Ale przynależnie trzeba, że zwycięstwo odniosło naskutek zdyskwalifikowania aż dwóch kolejnych przeciwników nieprzynosi chyba specjalnej przyjemności.

Dodać trzeba, że regaty odbywały się na znanym torze olimpijskim w Sloten. Poza biegiem jedynek odbył się szereg innych biegów, które wszystkie zakończyły się zwycięstwem wioślarzy niemieckich nad holenderskimi.

Z Amsterdamu Kepel powrócił do Paryża, by wziąć udział w dorocznym wyścigu t. zw. *Tete de Riviere* („głowa rzeki”). Regaty to organizował S. N. de Lagny, klub, do którego należał wielokrotny mistrz Francji Saurin, na rzecz Marnie.

Jest to impreza zupełnie wyjątkowa i w Polsce nieznaną. Dystans wyścigu wynosi 1,700 m przy czym *wyścig odbywa się pod prąd*. Start następuje co dziesięć sekund gdzie się więc na czas. Wymaga to specjalnej umiejętności jazdy. Wyścig rozpisano w czterech kategoriach: 1) seniorzy i juniorzy, 2) nowicjusze, 3) nowicjusze i starsi dotychczas nie wygrał, 4) old boye. Łącznie startowało 60 skifistów, ukończyło bieg 51.

Wyścig ten należy do bardzo ciężkich. Sam dystans wyścigu z uwzględnieniem prądu, dalej jazda „na ślepo”, wobec tego, że nie wie się, jak ci, którzy startują później pojadą, wymaga wytężenia wszystkich sił do ostatka. Nasz skifista nie miał doświadczenia w tego rodzaju zawodach to też zajął zaledwie piąte miejsce w grupie seniorów, ustępując miejsca Saurinowi, który zajął pierwsze miejsce, dalej mistrzowi Czechosłowacji Zavelowi, oraz dwóm Francuzom juniorom Maniere i Jully.

Zaznaczyć jednak należy, że także i dwóch nowicjuszy, a to Francuz Deville i Szwajcar Daulte mieli lepsze czas na tym samym dystansie od Kepła. Prasa francuska, opisując te zawody podkreśla, że Kepel startował na pożyczanej łodzi, która mu widocznie nie odpowiadała. Zaznacza przytem, że styl Kepła odbiega od stylu Saurin'a, który wioślował bardzo płynnie i miękko. Saurin, jako obrońca tytułu mistrza startował jako pierwszy i pierwszy przybył do mety. W kategorii old-boyów zwyciężył znany dobrze wioślarz Rohineau, który jeszcze przed paroma laty startował w mistrzostwach Europy na dwóch podwójnie.

Wyniki zawodów były następujące:

Kategoria seniorów i juniorów: 1) Saurin (S. N. Lagny) 15:05, 2) Zavel (V. K. Ohre-Louny) Czechosłowacja 15:33, 3) Maniere (S. N. Lagny) 15:22.4, 4) Jully (S. N. Marnie)

15:45, 5) Kepel (AZS Warszawa) Polska 15:51, 6) Duval (A. S. E. Douai) 15:58, 7) Manalt (Encouragement) 16:07, 2, 8) Kalz (S. N. Lagny) 16:13, 8, 9) Laforge (Encouragement) 16:15, 6, 10) Bled (S. N. Basse Seine) 16:20. Sklasyfikowano 18.

Kategoria nowicjuszy: 1) Deville (S. N. Marne) 15:32, 4, 2) Daulte (Blenne) Szwajcaria 15:37, 3) Roux (S. N. Lagny) 16:15, 8, 4) Leroux (C. O. Billancourt), 5) de Keromay (S. N. Basse Seine) 16:35, sklasyfikowano 12.

Kategoria nowicjuszy, którzy nie wygrali dotychczas żadnego biegu: 1) Chaillou (C. O. Billancourt) 16:14, 2, 2) Veillard (C. N. Paryż) 16:30, 8, 3) Guyot (Rowing Club Paryż) 16:40, 8, 4) Bieher (S. N. Mame) 16:55, 8, 5) Desmoulin (S. N. Lagny) 16:58, 6. Sklasyfikowano 19.

Kategoria „weteranów”: 1) Robincau (Encouragement) 16:28, 2) Paclat (Encouragement) 16:31, 4, 3) Huet R. (Encouragement) 16:43, 6, 4) P. Huet (Enc.) 16:52, 6, 5) Hignaux (Enc.) 16:58. Sklasyfikowano 7.

Zwraca ogólną uwagę masa startujących skifistów. Przecież to dobrą sprawę u nas w Polsce wogóle nie znajdując się tylu wiosłarzy umiejących jeździć na jedynek, ilu tam brało udział w jednym wyścigu. Należałoby może wzorem Anglii, (gdź przecież Francja wzorowała się w tym wyścigu na Anglii), urządzić także i u nas takie wyścigi w większych ośrodkach wiosłarskich. Tylko zapewne na przeszkodzie stanie znowu brak ludzi, gdyż jest wiele

klubów w Polsce, które nie mają jeszcze jedynek wyścigowych!

Tak więc tegoroczna wyprawa Kepła zagranicę przyniosła mu tylko jedno zwycięstwo — mistrzostwo Sekwany. Ale mimo to bilans tej wyprawy uznać należy za ze wszech miar dodatni. Było to pierwsze wylamanie od dotychczasowej przyjętej zasady niewyjeżdżania zagranicę. Kepel pojechał w warunkach bardzo skromnych, na które napewno wielu z naszych renomowanych wiosłarzy nie zgodziłoby się. Pojechał sam, bez opieki, pojechał co ważniejsze bez łodzi. I mimo wszystko czegoś dokonał. Jeśli uwzględnimy jego wioseńskie sukcesy, uzyskane na Węgrzech i w Wiedniu, niestety nie w barwach Polski, ale Węgier, to dojdziemy do przekonania, że Kepel wyrabuje sobie sam drogę do wielkiej klasy światowej. Jego postępy nie są błyskotliwe i porywające, metody jego postępowania nie zawsze zasługują na pochwałę (słynne „wywiady“ w Przeglądzie Sportowym i w Radio, które nie oddawają faktycznie prawdziwego stanu rzeczy), ale sumarycznie dochodzi on do pierwszorzędných wyników sportowych. Wyniki te zasługują na tym większe podkreślenie i uznanie, że są uzyskane przedewszystkiem dzięki własnej ciężotliwości i energii bez oglądania się na czyjkolwiek pomoc.

Ta właśnie ciężotliwość i upór pozwala mniemać, że Kepel nie powiedziiał jeszcze ostatniego słowa. I to jeszcze nieraz o nim usłyszymy.

Capota.

O właściwy stosunek do sportu

W okresie minionej Olimpiady byliśmy świadkami dużego zainteresowania ze strony społeczeństwa wynikami, osiąganymi przez naszych zawodników w Berlinie. Każdy wprost łaknął wieści o triumfach, które jednak nie nastąpiły.

Niepowodzenia naszych wybrańców olimpijskich hulały i rzyliwały. Wzywano także i owakie zarzuty, z tego powodu, że nie zwyciężyli, że wracali bez upragnionego złotego medalu.

Wiemy, że sukces olimpijski jest rzeczą niezmiernie trudną; na sukces ten składa się bowiem wiele czynników, z których żaden nie powinien być lekceważony.

Podziwialiśmy wyniki, osiagnane przez sport niemiecki, tak świetnie przygotowany do igrzysk. Niemniej podziwu godny był stosunek władz i instytucji do zawodników, których oczekiwali w razie zwycięstwa, awanse, odznaczenia i wszelkie ułatwienia życiowe. Przytaczano szereg takich przykładów, z których wynikała nadzwyczajna i wszechstronna troskliwość o zawodnika. Jest to niewątpliwie bardzo poważny czynnik przy budowaniu przyszłego zwycięstwa.

U nas, choć reprezentantom sportowym stawia się wysokie wymagania, dziedziną tą pozostawia nieco do życzenia. Znany wypadki, kiedy przełożony w instytucji, zatrudniającej zawodnika, wyraża radość z powodu odniesionej przez niego porażki, gdyż przez to zostanie usunięty powód zwalniania go z biura. Wiemy, że zawodnicy, chcąc uzyskać zwolnienie czy to na trening, czy też na wyjazd na regaty zamieć seowe, narażeni są niejednokrotnie na przykrości i utrudnienia, graniczące z szykaną.

Takie niechętnie stanowisko firm prywatnych względem sportu i zawodników moznaby do pewnego stopnia usprawiedliwić względami handlowo-kupieckimi, ale sądzimy, że zarówno instytucje państwowe, jako też poważniejsze instytucje prywatne, jeżeli mają wśród swego personelu zawodnika sportowego, powinny mu zadanie raczej ułatwiać, a nie utrudniać.

Wobec naszych niepowodzeń olimpijskich, musimy i na takie objawy zwrócić uwagę i przeciwdziałać złośliwym utrudnieniom. Jeżeli Państwo popiera sport i uznaje celowość materialnego popierania sportu, to z jakiej racji ktoś na Urzędzie państwowym, dajmy na to, zawiadawca stacji, pozwala sobie na sztykany względem swego podwładnego dlatego, że ten startując w regatach o mistrzostwo Polski, przoli o zwolnienie za pomocą listu klubowego.

W obliczu niedawnych doświadczeń, musimy zubiędnąć także o wytworzenie właściwego stosunku do sportu, stosunku nacechowanego zrozumieniem i życzliwością, gdyż jest to jeden z ważnych elementów zwycięstwa.

Nowej konstrukcji łódźowice włoski — odhyla pierwszą podróż na trasie Pavia — Wenecja

Kryzys w wioślarstwie wileńskim

Ogólny bilans wioślarskiego sezonu wileńskiego nie wypadł naogół w tym roku dodatnio. Przede wszystkim pod względem sportowym zaznaczyć należy, że w tym roku ani na Jez. Trochim, ani w samym Wilnie nie odbyły się wcale regaty, co chyba jest bez precedensu. Poprostu wierzyć się nie chce, że ówśrdek tak silnie rozwinięty, posiadający tyle klubów wioślarskich i piękną tradycję — nie zdobył się na zorganizowanie chociażby jednego regat w sezonie. Także z osadą regat w innych ośrodkach było bardzo słabo. W. K. S. „Smigły” poza pól osadą olimpijską i startami w Bydgoszczy i Kruszwicy, nie pokazał się wcale na obcych torach regatowych. Wileńskie Tow. Wioślarskie potrafiło w ciągu całego sezonu zdobyć się zaledwie na wysłanie osady pań do Bydgoszczy. Tak to uroczę Wilniński ratowały honor Wileńskiego Tow. Wioślarskiego, które zasnęło snem sprawiedliwych i śpi od r. 1932 — i wcale nie zanoszą się na szybkie obudzenie z tego snu. A. Z. S. Wilno — dawniej bardzo ruchliwy i ambitny też śpi jak suśet i zdobył się zaledwie na wysłanie Kepla na mistrzostwa do Bydgoszczy. Na marginesie dodać należy, że właściwie start Kepla w Bydgoszczy zainicjował i poparł PZTW, bowiem gdyby nie to, Kepl prawdopodobnie nie zobaczyłby tak prędko światła w Łęgnowie. O reszcie klubów nawet wspominać nie warto. Jedynym znakiem widomym ich egzystencji to fakt, że dołąd jeszcze figurę'a w ewidencji PZTW. To też bardzo nieładnie wypadła tabela punktacyjna PZTW dla klubów Wileńskich lokując je na 17 miejscu „Smigły” i 38 miejscu AZS. na 39 sklasyfikowanych klubów w sezonie 1936.

Jak bardzo widocznym jest upadek Wileńskiego wioślarstwa najlepiej zilustruje tabela porównawcza za kilka lat ubiegłych.

	1931	1932	1933	1934	1935	1936
Sklasyfikowano ogółem w tab. PZTW klubów	27	27	30	41	46	39
W. K. S. Smigły	18	20	12	7	7	17
Wileńskie T. W.	17	18	10	8	22	38
A. Z. S. Wilno	24	9	15	39	45	—
Polcejnny K. S.	8	13				
Kl. Sp. 3 B. Sap.	15	25				
W. K. S. Pogoń	—	23				
3 P. A. C. Wilno						

W tabeli w W. K. S. Smigły

Pełny sezon w 1933 r. w wioślarskim klub p. W. K. S. Smigły

Jeszcze drastyczniej przedstawi się sprawa upadku wioślarstwa wileńskiego gdy porównamy ilości punktów zdobytych na regatach łącznie przez wszystkie kluby wioślarskie Wilna. Daje to obraz jak dany ośrodek pracował w danym sezonie. Oto jak wygląda dana tabela.

	1931	1932	1933	1934	1935	1936
W. K. S. Smigły	—	—	51 1/3	189	171 1/3	54
Wileńskie T. W.	14	14	—	—	—	—
A. Z. S. Wilno	23	17 1/3	73	131 1/3	45 1/3	1
Polcejnny K. S.	03 1/3	59	43 1/3	8	1	—
Kl. Sp. 3 B. Sap.	65 1/3	30	—	—	—	—
W. K. S. Pogoń	32	7	—	—	—	—
3 P. A. C. Wilno	—	7	—	—	—	—
Razem	138	128 1/3	168	389 1/3	218	55

Jeśli rozpatrzymy hezstronnie fakt coraz to większego obniżania się poziomu wioślarstwa wileńskiego to naprawdę trudno dopatrzeć się powodów, dla których jest coraz gorzej. Niewątpliwie kryzys należy wymienić na pierwszym miejscu. Ale to zupełnie nie usprawiedliwia Wilna, bo przecież w 34 i 35 r. był także kryzys i to gorszy jak w 36 r., a Wilno regatowało, wykazywało dużo inicjatywy i rzutkości organizacyjnej.

A więc nie kryzys, a przynajmniej nie on sam. Trudności finansowe można pokonać i mamy wiele przykładów, że tam gdzie znajdują się ludzie chętni do pracy i ofiarni — tam robota idzie i wyniki są niejednokrotnie doskonałe. Ale zdaje się, że Wilno właśnie brak ludzi. Nie kryzys finansowy ale kryzys personalny jest powodem upadku wioślarstwa wileńskiego. Poprostu zdaje się, że niema nikogo takiego kto zamierzając machnąć potrafiłby ruszyć z martwego punktu i skłonić do poważnej i produktywnej pracy. Na takiego człowieka zdaje się czekać Wilno. Czekają na niego kluby i Komitet międzyklubowy, czekają obecne i przyszłe pokolenia wioślarskie.

Drugim zasadniczym zagadnieniem i to już nie tylko Wilna ale całej Polski jak długa i szeroka — to dopuszczenie i to możliwie jak najrychlejsze młodzieży do sportu w ogólności a do klubów wioślarskich w szczególności. Bez spełnienia tego zasadniczego i podstawowego postulatu nie może być mowy o renesansie sportu polskiego i dalej wlec się będziemy w ogonie, miast jak nam się to słuszenie należy kroczyć na czele. To też z radością przyjęliśmy oświadczenie p. Godeckiego, że będzie popierał w pierwszym rzędzie sport wioślarski i że pod pewnymi warunkami umożliwi młodzieży szkolnej należenie do klubów wioślarskich. Na takie postawienie sprawy czeka już od dawna wioślarstwo i daj Bóg by ludzi stawiających w ten sposób sprawę jak p. Godecki było jaknajwięcej. Cieszyłoby nas, by właśnie Wilno zrobiło na tym polu pierwszy krok i by w przyszłym sezonie liczne osady wileńskiej młodzieży odnosiły sukcesy na torach własnych i poza wileńskich.

Inne trudności, których przy skrupulatnym hadaniu można wynaleźć milion, zdają się być nieistotne, a wpływ ich można ograniczyć do minimum lub poprostu pominąć je zupełnie. To że w Trokach niema dachu nad trybunami, jest niewątpliwie ze szkoda dla trybun, ale nie powinno wywierać wpływu na ożnienie się poziomu wioślarstwa w samym Wilnie. Ze składki nie wpływają? O tem wiemy wszyscy i tak jest wszędzie. Ale to nie może też zaważyć na poziomie wioślarstwa, a przynajmniej nie powinno. Natomiast prawdziwym wrogiem wszelkich poczynań w tym kierunku — jest brak zaufania w własne siły i uleganie nawet drobnym trudnościom o ile one wyłonić się mogą.

Zyczymy Wilnu i jego wioślarstwa jaknajlepiej. Chcielibyśmy by to cudne kresowe miasto nasze, kroczyło w pierwszym rzędzie elity wioślarskiej polskich i by w przyszłym sezonie wynikami na torach regatowych zaprzeczyło pogłoskom, że upadek sportu wioślarskiego w Wilnie stał się faktem dokonanym.

Madem.

Yachty kl. 6-K na burzliwym morzu w czasie regat

Piłka wodna na XI Olimpijdzie

Mamy już taki zwyczaj, że wszystko to, co jest od nas odległe, uważamy za doskonalsze i wspanialsze, niż jest w rzeczywistości. Jeżeli chodzi np. o nasze pojęcie o piłce wodnej zagranicą, a w turnieju olimpijskim w szczególności, to przyjęte jest u nas jako pewnik, że wszystkie drużyny startujące w Igrzyskach stanowią doskonałość w porównaniu z reprezentacyjną drużyną Polski, która raz na zawazę i po wazę czasu jest niegodna tego, by z zagranicznymi zespołami walczyć. Obserwacja turnieju olimpijskiego doprowadza jednak do zgola innych wniosków.

Drużyny startujące w Berlinie można by podzielić na 3 klasy. Do pierwszej zaliczyć możemy tylko dwie zespoły — Węgry i Niemcy. Do drugiej — te, które za'ęły resztę punktowanych miejsc, a więc Belgie, Francje, Holandje i Austrię, oraz te drużyny, które w walce z maruderami grupy finałowej walczyły jak równy z równym, ale im ostatecznie uległy, a więc Szwecja, Anglia, Czechosłowacja, Jugosławia, Stany Zjednoczone i Urugwaj. Do trzeciej wreszcie grupy zdecydowanych *outsiderów*, którzy żadnej roli w turnieju nie mogliby odegrać, należą Japonia, Malta, Szwajcaria i najslabsza ze słabych, Islandja. Synowie dalekiej północy wykazali duzo dobrych chęci startując w Igrzyskach, ale chłodne wody l'limna Thule nie sprzyjają widać piłce wodnej, skoro przegrali Irlandczycy 11 : 0 ze Szwecją, 6 : 0 z Austrią i nawet 7 : 1 ze słabą Szwajcarią, bitą również niemilosiernie (Szwecja — Szwajcaria 6 : 0, Austria — Szwajcaria 9 : 0).

Od wszystkich państw drugiej grupy zupełnie wyraźnie odeiwały się Węgry i Niemcy. Ich przewaga nad wszystkimi była wyraźna i tak niewątpliwa, że wszelkie niepodzianki były niemal wykluczone. Tylko Niemcy i Węgry mogły się wykazać wysokoefrowymi wynikami w grach z drużynami drugiej grupy.

Jeżeli chodzi natomiast o pozostałe państwa, to stwierdzić trzeba, że cała grupa druga stanowi klasę mniej więcej wyrównaną. Między Belgią, która zajęła trzecie miejsce i zdobyła brązowy medal olimpijski, już tradycyjnie (Belgowie zajmowali drugie miejsca na IV, V, VII i VIII Olimpijdzach, oraz trzecie na IX, X i XI!), a takim np. Urugwajem, który był ostatni w swojej grupie eliminacyjnej nie ma wielkiej różnicy. Belgia wygrała z Urugwajem wszystkie 3 : 0, mimo, że przez cały prawie mecz Amerykanie grali w sześciu! Dziwny to był mecz, w którym siedmiu Belgów nie mogło sobie dać rady z... jednym bramkarzem urugwajskim i mimo stałej przewagi liczebnej zdobyło jedną bramkę.

Czechosłowacja, nasz dawny stary, tradycyjny przeciwnik i nauczyciel, odpada wprawdzie również jako trzeci w swojej grupie eliminacyjnej, ale zdecydowanie przegrała tylko jeden mecz z Niemcami (6 : 1), o jej wyeliminowaniu z turnieju zdecydowała jedna jedyna bramka stracona w grze z Francją (przegraną przez Czechów 3:2). Okazało się, że nawet tak niesłychanie przeciążony turniej, w którym były eliminacje, półfinały, finały i pocieszenia, w którym rozegrano kilkana'iesiąt spotkań, nie był wolny od pewnych niesprawiedliwości. Urugwaj odpadł jedną bramką, straconą z wice-wice-mistrzen. olimpijskim, Czechosłowacja odpada przez jedną bramkę straconą w walce z Jugosławia, mającą czwarte miejsce w turnieju.

Identyczna była sytuacja Jugosławii. Świelta ta drużyna, wyróżniająca się szybkością i zaciętością w grze, uzyskała wcale ładny wynik z Węgrami (4 : 1), a odpadła znowu wskutek różnicy jednej bramki w meczu z Anglią. Wreszcie Stany Zjednoczone w swojej grupie wygrały jedną grę (zupełnie niezasłużenie) z Urugwajem, a ośa pozostała

(z Holandii i Belgii) przegrały każdy różnicą jednej bramki.

W tych warunkach śmiało można twierdzić, że od Belgii do Urugwaju całe dziesięć drużyn reprezentuje klasę zupełnie równą, a kolejność ich zależy w dużej mierze od przypadku. Między wszystkimi tymi zespołami (bowiem wszystkie mecze kończyły się różnicą jednej lub dwóch bramek) raz tylko Belgia pokonała Anglię 6:1.

Natomiast supremacja Węgier i Niemiec była zupełnie jaskrawa. Tutaj pokazała się już takie wyniki jak Węgry — Anglia 10 : 1, Niemcy — Francja 8 : 1, Węgry — Holandia 8 : 1.

Nasuwają się oczywiście pytania, jak wyglądałaby drużyna Polski w tym turnieju? Oczywiście w walce z tą parą ekstraklasy, jaką są Niemcy i Węgrzy, prosto nie istniełobyśmy na boisku. Wynik byłby przypuszczalnie około 10 do zera, ale nie wiele więcej, gdyż jest to niejako granica nasycenia, której w meczach piłki wodnej prawie nigdy się nie przekrocza, bez względu na różnicę poziomów.

Równie śmiało można jednak twierdzić, że nie byłobyśmy w grupie końcowej. Nie mówiąc o Malcie i Islandii, których nie można brać zupełnie na serio, i z którymi przypuszczalnie wygrawalibyśmy w stosunku równie wysokim, jak inne, lepsze od nas drużyny, możemy z całą stanowczością twierdzić, że wygralibyśmy zarówno z Japonią jak i ze Szwajcarią.

Japonia posiada drużynę dziwną. Jest oczywiście zespół najszybszy ze wszystkich. To jest zrozumiałe. Kraj, mający najszybszych pływaków w świecie, nie może mieć innej drużyny w waterpolowie. Ale okazuje się na tem polu jak zresztą i na wszystkich innych, że Japończycy są nadzwyczajni, jeżeli mogą spokojnie kopiować wzory europejskie i swą niezmierną pracą dochodzić do rezultatów. Tam wszędzie jednak, gdzie nie wystarczy praca i przygotowanie, a gdzie trzeba intuicji i szybkiej orientacji, Japończycy są do niczego. Charakterystycznym jest, że przy niesłychanie wysokim poziomie niemal wszystkich sportów atletycznych w Japonii, gry stołowej na poziomie zupełnie miernym. Japończycy gubią się prosto, gdy trzeba szybko działać i szybko orientować się. Charakterystycznym jest, że cecha ta znamionuje nie tylko ich graczy. Również jedyni sędzią Japończy, który wystąpił w turnieju, okazał się tak beznadziejnie niedolnym, iż debiut jego był oczywiście i końcem kariery. Waterpoliści Japońscy są za drobną, za słabą fizycznie, a szybkość nie pomaga, gdy niema głowy w grze.

Szwajcarzy płyną słabo, grają jeszcze gorzej, a poza tym występuje u nich moment niezwykły: rywalizacja między graczami z kantonów niemieckich i francuskich. Oczywiście przy tak pojętej współpracy drużyny narodowej, trudno o dobre wyniki.

Oczywiście mówiąc o naszych możliwościach w turnieju, opierać możemy tylko przypuszczeniami opartymi na nielicznych naszych grach z Czechosłowacją (przed wielu laty) i ostatnio z Austrią. Faktem jest niezaprzeczone, iż bez najmniejszego przygotowania, bez specjalnego obozu treningowego, w nienajlepszym składzie (bez Juliusza Rittermanna) i zupełnie bez rutyny międzynarodowej, nasza reprezentacja waterpolowa przegrała drugi mecz z Austrią w Warszawie 3 : 0, przy niesłychanej tendencji Austriackiego sędziego, który uznał jedną bramkę ze spalonego. Jeżeli dodać do tego, że pierwszego dnia, otrząsnąwszy się z początkowej tremy i zamieszania, potrafili nasi gracze w ciągu drugiej połowy uzyskać z Austrią wynik 1 : 0 dla nas, możemy śmiało twierdzić, że choć od naszych naddunajskich przeciwników jesteśmy słabsi, reprezentujemy jednak klasę mniej więcej tę samą. Austria była szósta w turnieju olimpijskim, wyprzedziła zatem Szwecję, Anglię, Czechosłowację, Stany Zjednoczone i Urugwaj. Okoliczność

ta wskazuje, że w grupie tej waleczylibyśmy jak równy z równym. Wszystko przemawia za tem, że byłobyśmy tu pokonani, ale niewątpliwie w przyzwoitym stosunku, choć zwycięstwo nad takim Urugwajem czy Stanami Zjednoczonymi byłoby zupełnie możliwe. Oczywiście w turnieju olimpijskim nie walczy się ze wszystkimi, lecz tylko w pierwszej eliminacji z trzema wylosowanymi przeciwnikami. Od wyniku tego losowania zależałoby czy mieliśmy szansę wejścia do grupy półfinałowej.

Nie ulega jednak wątpliwości, że wybrano dotąd w Polsce na lepszą i najsukceszniejszą metodę, prowadzącą do uchwycenia naszej reprezentacji waterpolowej na obecnym poziomie i niedopuszczenia do żadnej cęgi do postępu. W wysłaniu jej na olimpiady, czy nawet mistrzostwa Europy mowy niema, a pozbawienie się jej izoluje od wszystkich drużyn zagranicznych jakby w oławie, by się zawodnicy nasi nie nauczyli grać.

Drużyny klubowe w Polsce nie mają trenerów, a w znacznej ich większości (dotyczy to wszystkich poza EKS'em) niema mowy o regularnym i porządnym prowadzonym treningu. O obozach i próbach zgrania reprezentacji mni śni się. W tych warunkach dziwić się trzeba, że w ogóle gramy jeszcze tak dobrze.

Również o sędziownictwie olimpijskim mamy u nas za dobre pojęcie. Jest oczywiście na szerokim świecie kilku sędziów pierwszorzędnych, że wymieniamy Belga Delahaye lub Holendra de Vriesa, ale trafiają się też na Igrzyskach arbitry pożałowania godni, i to nie tylko jacy przygodnie i eksperymentalnie dopuszczeni Japończycy, ale także niektórzy sędziowie, którym to funkcje powierza się tradycyjnie od olimpiady Indyjskiej (zwłaszcza Anglicy), a którzy dla lu koncertu niedolności.

Trzeba stwierdzić, że sędziownictwo olimpijskie w piłce wodnej cechuje się zawsze bardzo daleko idącą tolerancją. Trzymanie przeciwnika w pól i pływanie na jego plecach jest zwyczajowo prawie że tolerowane. Usuwanie z wody następuje rzadko, a rzuty karne należą do wydarzeń zupełnie wyjątkowych. Tym sposobem sędziowie unikają istotnie zarzutów że rozstrzygnięciem swym decydują o wyniku meczu, ale za to dopuszczają się do gry brutalnej i zupełnie niezgodnej z przepisami. Z tym stanem musimy się jednak liczyć i do tego stosować, bowiem w przeciwnym razie nasi zawodnicy, zbyt ufni w opiekę sędziego, nie nauczą się bronić przeciwko faulom przeciwników, staną się wobec nich bezradni. Tymczasem okazuje się, że „gwałt niech się gwałtem odejść”, ho na opiekę sędziego w spotkaniach międzynarodowych niema co liczyć.

T. Semadeni.

Śześć graczy pod kanadyjką

Z yachtingu motorowego

W numerze 11-tym tegorocznego „Sportu Wodnego” podaliśmy część przepisów międzynarodowych dotyczących typu jachtów motorowych „outboard”.

Obecnie pozwalamy sobie przytoczyć dalsze przepisy tego typu, dla jachtów wycigowych.

Klasyfikacja

Jachty motorowe wycigowe typu „outboard” posiadają następujące klasy:

A Junior: motor o pojemności do 175 cm³ włącznie

A.: motor o pojemności ponad 175 do 250 cm³ włącznie

B.: motor o pojemności ponad 250 do 350 cm³ włącznie

C.: motor o pojemności ponad 350 do 500 cm³ włącznie

X.: motor o pojemności ponad 500 do 1000 cm³ włącznie

Wszystkie motory typu „outboard” (przyczepne) klasyfikują się na dwie grupy bez względu na ilość cylindrów: 1) motory wycigowe, różniące się tylko przez ilość posiadanych cylindrów, a posiadające swobodę w konstrukcji szczegółów budowy motoru, układu cylindrów, ilości wentyli itp. Nie mają tylko prawa do posiadania kompresora, który jest dopuszczalny jedynie w klasie X, 2) motory „turystyczne” posiadające szczegóły konstrukcji identycznie i zastosowane przez konstruktora dla całej serii motorów.

Specjalne warunki klasyfikacyjne

Gdy program regat międzynarodowych nie ogranicza regat co do klas, to jachty o motorach przyczepnych klasyfikowanych, jak i niesklasyfikowanych, w swoim czasie nie zapisanych, mogą brać udział w wyciegu rozpisany dla klas międzynarodowych, jednakże w klasie wyższej umieszczonej w programie (wyższej niż byłaby ewentualna klasyfikacja motoru).

Zachronione jest uczestniczenie w wyciegu klasy zamkniętej (ograniczonej) o ile nie posiada się zgody pisemnej większości uczestników (zawodników) na start w tej klasie.

O ile wszystkie klasy rozpoczynają wycięg równocześnie, każdy jacht winien odbyć wycięg w swojej klasie (serji).

Wycięg mototypów

Komisja Regatowa może wydzielić w osobną klasę, łódź (kadłuba) o typie mototypu zaopatrzone w identyczne motory.

Tylko jeden motor

Nie wolno mieć jachtu z przyczepionymi (adapter) motorami do kadłuba. Przy jednym kadłubie — jeden motor.

Nie wolno w czasie wyciegu zmieniać raz przyczepionego motoru (z którym przechodzi się start).

Zbiorniki (tanki) pomocnicze

Ulokowanie w łodzi zbiorników pomocniczych połączonych ze zbiornikiem zasadniczym jest dopuszczalne. W tym wypadku muszą one być przytwierdzone na stałe i połączone rurami. Cała ta instalacja musi być zatwierdzona przez Komisję Regatową.

Kadłub

W stosunku do budowy kadłuba nie ma żadnych ograniczeń.

Jeden i ten sam kadłub może być użyty do kilku klas jachtów.

Znak odróżnienia (cechy wyróżnienia)

Każdy jacht „outboard” biorący udział w wyciegu powinien być zaopatrzony w tarcze sztywne, umieszczone po obu stronach kadłuba o wymiarach 25 cm, wysokości i 40 cm, szerokości. Tarcze winny posiadać czopy (holce) do osadzenia. Umieszczone muszą być w przedniej części kadłuba. Na tarczach winien być umieszczony numer łodzi i litera przynależności związkowej (autorytetu narodowego) (związku państwowego).

Obowiązują następujące kolory na tarczach:

klasie A junior	— tło jasnożółte — napisy różowe
„ „ B	— tło żółte — napisy czarne
„ „ C	— tło ciemnoniebieskie — napisy białe
„ „ X	— tło różowe — napisy białe
„ „ X	— tło białe — napisy czarne

Kolory tła winny być umieszczone również na zbiorniku motoru.

Dopuszczalne jest dla jachtów, których burta (w płynie) przekracza wysokość 25 cm, umieszczanie wymaganych napisów na burcie bezpośrednio.

Nadzór i kontrola

Autorytety narodowe określają warunki budowy i sposobu kontroli kadłuba i motoru, jak również przeprowadzają nadzór i kontrolę nad jachtami.

M. N.

Jesienne regaty związkowe kajakowe w Krakowie

Niewątpliwie związkowe regaty międzynarodowe kajakowe należą do imprez najbardziej ciekawych w tej gałęzi sportu. Obok zainteresowania wynikami indywidualnymi dochodzi bowiem także emocja co do wyniku ostatecznego w okręgach. Jest to więc sprawdzian poziomu sportu kajakowego w okręgach.

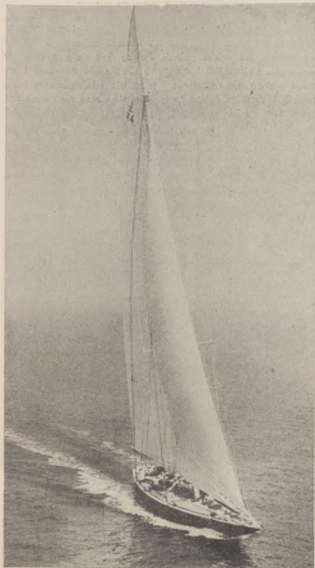
Do regat zgłosiły swe reprezentacje trzy okręgi: małopolsko-śląski, który był organizatorem regat, warszawski i lwowski. Każdy okręg wyznaczył dwie dwójki i dwie jedynki, przyczem wszystkie osady startowały zarówno na długim dystansie, jak i na krótkim. Dystans długi przedłużono do 13 km ze względu na prąd a podobnie i dystans krótki mierzył nieco więcej bo 1300 m.

Regaty byłyby może jeszcze bardziej emocjonujące, gdyby okręgi wyznaczały odrębne osady do dystansu długiego a osobno do dystansu krótkiego. Tak, jak jest obecnie —

w regatach mogą brać udział specjaliści albo długiego dystansu albo krótkiego, a więc na jednym dystansie okrąg może być nieco słabiej reprezentowany. Wyniki regat zaprzeczyły poniekąd tym teoretycznym rozważaniom, gdyż zarówno na długim, jak i na krótkim dystansie zwyciężyły te same osady.

Wielki sukces odnieśli kajakowcy okręgu Małopolsko-śląskiego. Zwyciężyli oni zarówno w klasyfikacji okręgów, jak i zajęli wszystkie pierwsze miejsca w poszczególnych okręgach. Także i drugie osady tegoż okręgu spisały się nieźle, zajmując dobre miejsca (1 drugie, dwa trzecie i jedno czwarte). Zwycięskie osady okręgu małopolsko-śląskiego a więc dwójka Woźniak i Lenczowski i jedynka Wilkoż byli faktycznie najlepszymi na zawodach.

Okręg warszawski pokazał nam niezłą dwójkę, która zajęła obydwie drugie miejsca, natomiast poziom jedynek był

Angielski jacht „Endeavour” odhyla swą pierwszą podróż.

dużo słabszy. Okręg lwowski wykazał poziom przeciętny swych osad, ale wyrównany.

Organizacja zawodów była bardzo sprawna. Podkreślić należy gościnność Sekcji Kajakowej YMCA, która oddała swoje urządzenia do dyspozycji uczestników regat. Zawody wywołały znaczne zainteresowanie wśród kół krakowskich kajakowców.

W ramach zawodów odbył się chrzest nowej, i jak narazie jedynej w Polsce czwórki kajakowej, która otrzymała imię zasłużonego działacza kajakowego: „mjr. Włodzimierz Sekunda”. Łódź ta jest łodzią związkową i będzie wypożyczana klubom do treningu na zasadzie specjalnego regulaminu. Podkreślić przytem należy, że łódź ta została w całości wykonana przez znanego zawodnika Romana Woźniaka z Policzyńskiego K. S. Kraków. Rodzicami chrzestnymi nowej łodzi byli pp. dyr. Lewandowska i prezes okręgu małopolsko-śląskiego inż. Hżaca.

Wyniki regat były następujące:

Dystans 10 km (przedłużony ze względu na prąd do 13 km).

Dwójki (K 2 W) 1) Woźniak i Lenczowski (Okr. Małopolsko-Śląski) 51:31,6, 2) Smył i Borkowski W. (Okr. Warszawski) 52:59,8, 3) Wroński i Głodkiewicz (Okr. Lwowski) 53:23,6, 4) Tabacek i Szpala (Okr. Małop. Śl.) 54:35, 5) Podsiadły i Zych (Okr. Warsz.) 56:32,2, 6) Chronowski i Kagan (Okr. Lwowski) 56:38.

Jedynki: (K. W. 1) 1) Wilkoż (Okr. Małop. Śl.) 55:06, 2) Łacheta (Okr. Małop.-Śl.) 55:12,2, 3) Knisz (Okr. Lwowski) 57:46,2, 4) Borkowski E. (Okr. Warsz.) 58:15,9, 5) Pietruszewski (Okr. Lwowski) 1:02:08,6, 6) Wilbiłk (Okr. Warsz.) 1:04:35.

Dystans 1 km (przedłużony do 1400 m).

Dwójki: 1) Woźniak i Lenczowski (Okr. M. S.) 5:12, 2) Smył i Borkowski W. (Okr. Warsz.) 5:15, 3) Tabacek i Szpala (Okr. M. S.) 5:25, 4) Wroński i Głodkiewicz (Okr. Lwowski) 5:39, 5) Podsiadły i Zych (Okr. Warsz.) 5:48, 6) Chronowski i Kagan (Okr. Lwowski) 5:50.

Jedynki: 1) Wilkoż (Okr. M. S.) 5:32, 2) Knisz (Okr. Lwowski) 5:34, 3) Łacheta (Okr. M. S.) 5:35,3, 4) Pietruszewski (Okr. Lwowski) 5:44,8, 5) Borkowski E. (Okr. Warsz.) 5:47,8, 6) Wilbiłk (Okr. Warsz.) 6:52,8.

Klasyfikacja okręgów: 1) Okręg Małopolsko-Śląski 40 p. 2) Okręg Lwowski 23 p. 3) Okręg Warszawski 21 p.

W — D.

Kronika wiołarska

Regaty wewnętrzne w Grudziądzu

W dniu 20. IX. odbyły się w Grudziądzu miejscowe wewnętrzne regaty o mistrzostwo miasta Grudziądza. Piękna pogoda dopisała i impreza udała się nadspodziewanie dobrze. Duża ilość publiczności przyglądała się z zainteresowaniem zawodom których organizacyjną stroną przedstawiał się zadowalająco. O palmę pierwszeństwa walczyły dwa kluby wiołarskie miasta Grudziądza, a mianowicie T. W. Wisła i Ruder Verein Grudziądz. Jak to było do przewidzenia w ogólnej punktacji zwyciężył grudziądzki R. V., który w tym roku uplasował się wysoko w tabeli PZTW i posiada dobrze zapowiadające się osady, T. W. Wisła chociaż nie wyszło z regat z próżnymi rękoma jednak musiało ulec w ogólnej punktacji, pocieszając się nadzieją że w przyszłości może powieźć się lepiej.

Bieg. I-y Jedynki półwysięcigowe.

1. R. V. Grudziądz — Doer. 7:23.
2. T. W. Wisła — 7:38

Bieg. II-y — Dwójki podwójne półwysięcigowe pań

1. R. V. Grudziądz --- 5:19,2
2. T. W. Wisła ---

Bieg. III-y Czwórki półwysięcigowe nomicjuszy

1. T. W. Wisła --- 6:56,8
2. R. V. Grudziądz ---

Bieg. IV-y Jedynki pań

1. T. W. Wisła-Krynica --- 5:10
2. R. V. Grudziądz ---

Bieg. V-y Dwójki półwysięcigowe panów

1. R. V. Grudziądz osada I. --- 7:39,2
2. R. V. Grudziądz osada II. ---
3. T. W. Wisła ---

Bieg. VI-y Czwórki o puchar m. Grudziądza

1. R. V. Grudziądz --- 6:25,3
2. T. W. Wisła ---

Gdyby regaty obliczyć wg. punktacji obowiązującej, to licząc jedynki półwysięcigowe 2 punktami i zliczając punkty kobiece i męskie razem otrzymalibyśmy następujące wy-

1. R.V. Grudziąd — 31. punkt.
2. T.W. Wisła — 18. punkt.

Byłoby rzeczą bardzo pożądaną by za przykładem Grudziąda poszły także i inne ośrodki wioślarskie w Polsce i organizowały wewnętrzne regaty na początku względnie na zakończenie sezonu.

Posiedzenie zarządu P.Z.T.W.

W dniu 24.IX b. r. odbyło się posiedzenie Komitetu Wykonawczego P. Z. T. W. Obradom przewodniczył Prezes P. Z. T. W. p. dyr. Jerzy Bojańczyk. Jak się dowiadujemy przedmiotem obrad były sprawy olimpijskie oraz sprawa zmiany statutu PZTW.

Kursy trenerskie na prowincji

Trener Związkowy p. F. Haspel przeżywa obecnie w Toruniu gorę w swoim własnym klubie wioślarskim prowadzi specjalny kurs techniczny z dziedziny budowy, naprawy i konserwacji sprzętu wioślarskiego. Poza tem udziela wskazówek trenerskich i organizacyjnych. Zakochany w kursom hulo bardzo duży. Dość powiedzieć, że do ostatniej chwili trenowało 10 osad w czem sześć osad czwórek. Jak z tego widać Ośrodek Toruński zamierza i w przyszłości utrzymać piękną pozycję jaką zdobył w tym roku w tabeli P. Z. T. W.

Po zakończeniu kursu w Toruniu p. Haspel udaje się do ośrodka Bydgoskiego, gdzie przy Kol. Klubie Wioślarskim organizuje analogiczny kurs dla wioślarzy Bydgoskich. W dalszym ciągu przewidziany jest kurs w ośrodku Kaliskim, który naskutek choroby p. Haspla musiał ulec odroczeniu.

Jubileusz 60-lecia T. W. Włocławek

W dniach 2-4 października obchodzi się w Włocławku jubileuszowy obchód 60-lecia założenia Towarzystwa Wioślarskiego w Włocławku. Uroczystość rozłożona na trzy dni, a program przedstawia się następująco:

Piątek 2.X godz. 9.00. Nabożeństwo żałobne w kościele O.O. Reformatorów za dusze zmarłych członków T-wa; godz. 10.00. Złożenie wieńców na grobach zasłużonych Członków T-wa.

Sobota 3.X godz. 21.00. Bawi i zabawa Jubileuszowa w Salonach T-wa Włocławskiego.

Niedziela 4.X godz. 12.00. Zbiórka na terenie T-wa i wyjazd na Nabożeństwo w Bazylice Katedralnej; godz. 14.00 Akademia Jubileuszowa; godz. 17.00 — Obiad.

Zarząd T-wa rozesłał wiele zaproszeń do klubów i przewiduje wielki zjazd do Włocławka na uroczystości.

Polskie wioślarstwo na Litwie

Trudne warunki w jakich zmuszeni są bytować nasi rodacy na Litwie, nie zdobyli ich złamać ani ugłęb. Wprost przeciwnie, na wielu polach Polacy przodują a płacówki społeczne, kulturalne i sportowe skupiające Polaków litewskich pięknie się rozwijają i przodują analogicznym instytucjom litewskim, mimo że te ostatnie cieszą się specjalnym poparciem rządu.

Ostatnio mamy do zanotowania powyższy sukces Polskiego Klubu Sportowego w Kownie „Sparta”. Doskonale rozwijający się i pracujący Klub odnosi już nieraz sukcesy i zdobywał mistrzostwo Litwy — co naturalnie było sula w oku władz litewskich. Stosowano różne represje, a ostatnio chętna zabrać mu przysłań. Ale mimo tego nieprzyjemnego nastawienia władz, Polacy pracują dalej i częste sukcesy do wyważają za pracę idzie dobrze. Oto pudezas regat wioślarsko-kajakowych na Niemle w Kownie osady klubu „Sparta” odniosły dwa zwycięstwa, zdobywając pierwsze miejsca w czwórkach i biegu dwójek kajakowych wyścigowych.

Ten piękny sukces polskich osad na tak nieprzyjemnym terytorium, może sam za siebie. Życzymy naszym rodakom w 33 kordonu dalszych zwycięstw i sukcesów.

Wioślarskie mistrzostwa Z. S. R. R.

Mimo że wioślarstwo, jako rzekomo „burżujski sport” nie cieszyło się specjalnymi względami w Rosji — ostatnio zdecydowano się i tam organizować doroczne mistrzostwa wioślarskie.

Mistrzostwa te zorganizowano ostatnio w Leningradzie a na starcie stawilo się przeszło 200 wioślarzy z całego Związku sowieckiego. Rozgrywane biegi we wszystkich konkurencjach a także mistrzostwa ośrodków w Polsce niepraktykowane. W wyniku rozegranych na Nowie regat mistrzostwo zdobył Leningrad — na drugim miejscu Moskwa — na trzecim Dniepropetrowsk na Ukrainie. Mistrzem Rosji i w jedynkach został Dolguszyn z Moskwy. Poziom regat i osad nie nadzwyczajny. Praca surowa, małe opanowanie sprzętu. Wioślarze sowieccy mimo że posiadają najpiękniejsze może w Europie tereny wioślarskie nie stoją jeszcze na poziomie klasy światowej i wątpliwe czy dojdą do tej klasy w przyszłości. Brak kontaktu z wioślarstwem światowym uniemożliwia naturalnie porównanie wartości osad, które prawdopodobnie nie wypadłoby dobrze dla Sovietów.

Kronika Żeglarska

„Dar Pomorza” odpłynął

Przy bogato udekorowanymi flagami narodowymi dworcem morskim odbyło się w Gdyni uroczyste pożegnanie statku szkolnego „Dar Pomorza”, udającego się w 8-miesięczną podróż szkolną według następującej trasy: Kanał Panamski, Wyspy Galapagos, Tahiti, Przylądek Horn, Buenos Aires, Sydney.

Na uroczystość przybył minister przemysłu i handlu *Przemysłu*.

Regaty żeglarskie w Bydgoszczy

Dnia 20 września odbyły się na torze regatowym w Brdyujściu regaty żeglarskie organizowane przez 16 harcerek drużynę żeglarską. Regaty zgromadziły na starcie 48 łodzi żuglowych.

1) 16 harc. druż. żegl. Bydgoszcz, 2) Chojnicki Klub Żeglarski, 3) Toruński Kl. Żeglarski, 4) Gimn. Klub Sport.—

Toruń, 5) VII harc. druż. żeglarska — Bydgoszcz, 6) KPW „Pomorzanin” — Toruń, 7) Zw. Strzelecki — Bydgoszcz, 8) L. M. K. przy Państw. Zarz. Wojsnym — Bydgoszcz.

Zawody odbyły się przy pięknej pogodzie i lekkiem wietrze; trasa wynosiła 2,5 km. Publiczność około 500. Wyniki zawodów: Bieg 10-ek: 1) Chojnicki Klub Żegl. (olimpijka), przed XVI harc. druż. żegl. z Bydgoszczy i Strzelcem—Bydgoszcz. Startowało 10 łodzi.

Bieg 15-ek: 1) Toruński Klub Żegl. (sternik p. Śmigaj), 2) Chojnicki Klub Żegl., 3) 16-a harc. druż. żegl.—Bydgoszcz. Startowało 9 łodzi.

Bieg 20-ek: 1) Toruński Klub Żegl., sternik p. Prass, 2) 16-a harc. druż. żegl. — Bydgoszcz. Startowało 8 łodzi.

Bieg łodzi ponad 20 m²: 1) Toruński Klub Żegl. — łódź LMK, 2) Toruński Klub Żegl., 3) Gimn. Klub Sport.—Toruń. Startowały 4 łodzie.

Bieg kajaków żegl. „P. 7”: 1) Chojnicki Klub Żegl.,

Pourquoi Pas?

U mglistych brzegów Islandji rozegrał się dramat, który okrył żalobną ścianą naukowy, Marynarkę Wojenną francuską i — o czym mało się słyszy — także i naszych kolegów, jachtowców francuskich.

Podczas szalejącej koło Islandii burzy rozbił się okręt francuski „Pourquoi Pas”, który, specjalnie zbudowany w celu dokonywania badań naukowych na morzach podbiegunowych, od szeregu lat, rok rocznie, żeglował po wodach Oceanu Lodowatego, przywoząc z tych podróży obfity plon badań z dziedziny oceanografii i nauk przyrodniczych. Stałym kierownikiem tych wypraw był wybitny uczonec i nawigator dr. Chareot, zamiłowany żeglarz i długoletni prezes Yacht Club de France.

W katastrofie zginęła cała załoga, złożona z marynarzy marynarki wojennej, z wyjątkiem jednego sternika i cały szlab uczonech, przeważnie profesorów wyższych uczelni francuskich, a wśród nich także kierownik wyprawy dr. Chareot.

Należy zaznaczyć, że dr. Chareot, mimo podeszłego wieku, gdy liczył sobie lat 69, do ostatniej chwili zachował czepstwo i poświęcał swe siły i swą wiedzę uniolowanej sprawie.

Nasi francuscy koledzy mogą być pewni, że współczujemy im szczerze w tej żalobie, jaką okrył ich organizacje tragiczny zgon wielce zasłużonego Prezesa.

Czesław Petelenz

„Pourquoi Pas” w krainie lodów.

2) Klub Sport. „Pomorzanin” — Toruń, 3) Bydgoski Jacht-klub. Startowały 4 łodzie.

Pozatym odbył się bieg kajaków 5-metrowych oraz bieg pociągania. Po regatach dokonano rozdania nagród p. kom. Małka w imieniu p. prezydenta m. Bydgoszczy.

Ostatnie regaty wykazały duży wzrost zainteresowania sportem żeglarskim w stosunku do lat ubiegłych

Kurs żeglarski w Augustowie

Dnia 21 września rozpoczął się i tygodniowy kurs żeglarski dla podchorążych. W kursie bierze udział 100 podchorążych, którzy zamieszkują w schronisku strzeleckim nad Jeziorem Necko.

Kronika kajakowa

Zamknięcie sezonu w Miejskim Ośrodku Wychowania Fizycznego w Warszawie

Dnia 20 IX przystąpił Miejski WF, na Pradze zaroiła się tłumem gości, przybyłych na zamknięcie sezonu pływacko-wioślarskiego.

Uroczystość rozpoczęła defilada łodzi i kajaków.

Mamy ich już 82 — objaśnia nas dyrektor Ośrodka.

W tym roku zwiększyliśmy nasz „tablor” o dziesięć obiektów pływackich.

Po defiladzie odbyła się zbiórka wszystkich uczestników kursów pływania i wiosłowania, poczym kierownik Ośrodka złożył raport z działalności Miejskiego Urzędu Wychowania Fizycznego. Sezon rozpoczął się z dn. 15 czerwca. Na kursy zapisało się 4,254 kandydatów, z tego 2,403 na pływanie, a 1,851 na wiosłowanie. Z tego nauczyło się pływać tysiąc osób.

Z kolei następują popisy.

Na wodę wypływa kilka kajaków z zawodnikami.

Po paru minutach zawodnicy znikają pod wodą, narkoci wywróconymi kajakami, obok płyną wolno wiosła.

Po dłuższej — bardzo nawet długiej chwili — ukazują się jedna głowa, patym druga, i wkrótce wszyscy są na swoich miejscach.

— Ta gra wymaga dużej zręczności objaśniają nas — dlatego biorą w niej udział nasi najlepsi kajakowcy.

— A jak można utrzymać się tyle czasu pod wodą bez dostępu powietrza?

— W kajaku przewróconym jest duży zapas powietrza, który wystarcza do oddychania. A teraz nowa sztuka — wykonuje ją pupil szkoły — najlepszy pływak.

Następnie demonstrują zawodnicy sztukę „stania na kamieniu”.

Polęga ona na tym, iż pływak utrzymuje się w pozycji pionowej w wodzie głębszej na trzy metry, tak jak gdyby stał na kamieniu.

Po tym popisie następuje defilada pływaków.

Najwięcej jest „kraulistów”, zarówno wśród dziewcząt, jak i chłopców.

Na kursy przyjmuje się kandydatów od 9 lat do 35.

Pływacy popisują się niezwykle efektownymi skokami

Uroczystości zakończyło rozdanie dyplomów

Otrzymało je po zdaniu egzaminu 523 uczestników. Kursy cieszą się corocznie dużym powodzeniem, ciągle zwiększa się liczba kandydatów, bo szkoła jest bezpłatna, a specjali instruktorzy szkolą chętnych przez dziesięć godzin dziennie.

Sprawozdanie instruktorów P. Z. K.

Wszyscy instruktorzy Polskiego Związku Kajakowego absolwenci Kursu Trenerskiego z r. 1935 w Krakowie i Kursu z r. 1936 w Pucku winni w terminie nieprzekraczalnym do dnia 31 października 1936 r. przedłożyć sprawozdania z działalności swej pracy w zakresie wyszkolenia nowych zawodników.

Nieprzedłożenie sprawozdania oraz beczynność in-

Dr. Charcot na pokładzie „Pourquoi Pas.”

struktora może spowodować skreślenie z listy instruktorów Polskiego Związku Kajakowego.

Kalendarz sportowy na rok 1937

Komisja Zawodów P. Z. K. wzywa niniejszym wszystkie Kluby i Sekcje Kajakowe Klubów zrzeszonych w Polskim Związku Kajakowym do nadesłania krótkich zapowiedzi zawodów, jakie mają zamiar zorganizować w roku 1937.

W zapowiedziach muszą być podane:

- a) nazwa zawodów,
- b) szlak i miejscowość,
- c) termin,
- d) rodzaj,
- e) trasa.

Komisja Zawodów zaznacza, iż terminy podane przez Kluby mogą ulec przesunięciu, gdyż muszą być uzgodnione z kalendarzem sportowym Związku.

Ponieważ roczny zjazd Delegatów P. Z. K. odbędzie się już w grudniu 1936 r. Komisja Zawodów wzywa Kluby do jaknajwcześniejszego nadesłania projektów zapowiedzi, według podanego szkicu a to najdalej do dnia 15 listopada 1936 r.

Zaprawa zimowa

Zarząd Okręgu Małopolsko-śląskiego przystąpił do zorganizowania, wzorem roku ubiegłego zaprawy zimowej dla kajakarzy.

Gimnastykę oraz gry ruchowe prowadzić będzie dyplomowany instruktor W. F.

Wzywa się Kluby do jaknajwcześniejszego zgłoszenia swego udziału w tej zaprawie, która rozpoczyna się już z dniem 1 października 1936 r. w Ośrodku W. P. w Krakowie.

Zawody kajakowe L. M. i kol. oddz. Katowice

W Mysłowicach na Przemysły odbyły się zawody kajakowe o mistrzostwo sekcji LMK na rok 1936-37, w których udział wzięło 25 zawodników

Ogólna punktacja Pol. Związku Kajakowego za rok 1936

W komunikacie Nr. 14/30/K. z dn. 27.IX b. r. ustaliła Komisja zawodów. P. Z. K. ogólną punktację klubów i sekcji na r. 1936 którą poniżej podajemy:

l.p.	Klub	Miejscowość	Pkt.
1	Kolejowe P. W.	Kraków	119
2	Klub Kajakowców	Toruń	111
3	Policyjny K. S.	Kraków	58
4	Pocztowe P. W.	Bydgoszcz	54 1/2
5	T. G. Sokół I	Kraków	41 1/2
6	Klub Kajakowy	Katowice	35
7	Ilufte Harcerski	Opatów	33 1/2
8	Łódź	Kraków	31 1/2
9	Łow. Urzęd. Miejskich	Lwów	30 1/2
10	Pierw. Pozn. Kl. Kajakowy	Poznań	30
11	Pocztowe P. W.	Katowice	28 1/2
12	A. Z. S.	Lwów	28
13	T. G. Sokół	Jarosław	27
14	Kolejowe P. W.	Lwów	24
15	W. K. S. Wawel	Kraków	22 1/2
16	34. Dr. Harc. im. T. Hłaski	Poznań	17 1/2
17	Fow. Turystyczno-Kajakowe	Kraków	17 1/2
18	T. G. Sokół	Mielec	15 1/2
19	Zw. Strz. przy kop. Silesia	Czechowice	13
20	Pogoń	Lwów	11
21	Tow. Miłośn. Sp. Wodnych	Poznań	11
22	T. G. Sokół	Puck	9 1/2
23	T. G. Sokół	Kraków	8 1/2
24	Harc. Dr. Wilków Morskich	Poznań	8
25	Polskie Y. M. C. A.	Kraków	8
26	Kl. Wioślarski 1928/32	Katowice	8
27	T. G. Sokół	Katowice	8
28	S. W. K. Śl. Od. L. M. i Kol.	Wrocław	7 1/2
29	Zw. Strz. Oddz. im. adm. Sierpinka	Warszawa	7
30	Związek Strzelecki	Puck	7
31	T. G. Sokół	Nowy Targ	5 1/2
32	T. G. Sokół	Krasno	5
33	Związek Strzelecki	Oświęcim	4
34	Z. U. A. W.	Warszawa	2 1/2
35	Pocztowe P. W.	Warszawa	2 1/2
36	T. G. Sokół	Starachowice	2 1/2
37	T. G. Sokół	Brezłany	1 1/2
38	Łódź	Poznań	1 1/2
39	Tomaszowski Fabr. Jedw.	Tomaszów-Maz.	1
40	Wintersport Verein	Kraków	1
41	Związek Strzelecki	Kraków	0 1/2
42	Tow. Wiośl. Narciarskie 32	Katowice	0 1/2

Książki nadesłane

M. PLUCISSKI 10 kajaków Typu „P”. Główna Księgarnia Wojkowska. Warszawa, 1936. Cena zł. 3,50.

autor, znany już jako konstruktor kajaków „P 7”, „P 13” i „P 14”, które ukazały się w latach ubiegłych w wydaniach książkowych nakładem Głównej Księgarni Wojskowej — daje tym razem opisy konstrukcyjne i wskazówki dotyczące budowy 10 innych, typów kajaków, jedno i dwuosobowych wiosłowych, wiosłowo-żaglowych i żaglowych.

Część konstrukcyjno-budowlana książki jest poprzedzona częścią ogólną, obejmującą historję kajaka, podział na typy i klasy oraz omawiającą obszernie wyposażenie kajaków, zwłaszcza żaglowych.

Liczne rysunki i fotografie doskonale uzupełniają bogatą treść tej książki, która dla coraz to częściej rzeszy naszych kajakowców stanowił będzie niewątpliwie bardzo cenny nabytek.

Tabela punktacyjna PZTW

na dzień 27.IX.36.

Nr	I-wo, Klub	Miejscowość	pkt
1	W. T. W.	Warszawa	346
2	Klub Wioślarski	Toruń	252 ^{1/2}
3	B. T. W.	Bydgoszcz	241
4	Kaliskie T. W.	Kalisz	229
5	A. Z. S.	Kraków	147
6	Kolejowy K. W.	Bydgoszcz	128
7	Policyjny K. S.	Kalisz	120
8	Ruder Ver.	Grudziądz	109
9	A. Z. S.	Poznań	90
10	K. W. Wisła	Warszawa	89
11	W. K. S. Żoliborz	"	77
12	Klub Wioślarski	Gdańsk	67
13	R. V. Germania	Poznań	67
14	A. Z. S.	Warszawa	50
15	R. C. Neptun	Poznań	56
16	W. K. S. Proсна	Kalisz	56
17	W. K. S. Smigły	Wilno	54
18	Ofic. Yacht Klub	Warszawa	53 ^{1/2}
19	R. C. Frithjof	Bydgoszcz	50
20	K. W. 30	Kalisz	45
21	K. W. Ognisko	Skarżysko	33
22	T. W. Wisła	Grudziądz	33
23	K. W. 04	Poznań	32
24	K. S. Syrena	Warszawa	30
25	Ruder Ver.	Toruń	26
26	W. Yacht Kl.	Włocławek	19
27	K. W. Gopło	Kruszwica	19
28	Tow. Wioślarskie	Włocławek	15
29	Tow. Wioślarskie	Płock	12 ^{1/2}
30	T. W. Polonia	Poznań	10
31	W. K. S.	Grodno	10
32	K. W. Gryf	Bydgoszcz	7
33	T. G. Sokół	Warszawa	4
34	Kujawski K. W.	Włocławek	4
35	Policyjny K. S.	Bydgoszcz	2
36	Kl. Sp. W. L. M i Kol.	Świecie	2
37	K. S. ZUAW	Warszawa	1
38	A. Z. S.	Wilno	1
39	Tomaszowskie T. W.	Tomaszów	1

Pod względem ilości obsadzonych regat sytuacja przedstawia się następująco.

Ilość obsadzonych regat	Kluby	Ilość
9	A. Z. S. Warszawa	W tem 4 stary zagr. Kepla
7	W. T. W. Warszawa	W tem regaty olimpijskie
6	K. W. Toruń Polic. K. W. Kalisz	
5	R. T. W. Bydgoszcz H. V. Grudziądz K. W. Wisła Warszawa K. W. Gdańsk R. V. Germania Poznań T. W. Wisła Grudziądz	W tem regaty w Gdańsku W tem regaty w Gdańsku W tem regaty w Gdańsku
4	Kaliskie T. W. Kolejowy K. W. Bydgoszcz A. Z. S. Poznań W. K. S. Żoliborz. W-wa W. K. S. Proсна Kalisz W. K. S. Smigły Wilno Ofic. Y. Kl. Warszawa R. C. Frithjof. Bydgoszcz K. W. 30. Kalisz K. W. 04. Poznań R. V. Toruń Woj. Y. Kl. Włocławek	W tem regaty w Wilnie W tem regaty w Gdańsku W tem regaty w Wilnie

Ilość obsadzonych regat	Kluby	Ilość
3	A. Z. S. Kraków R. C. Neptun Poznań K. S. Syrena Warszawa T. W. Włocławek T. W. Płock T. W. Polonia Poznań	W tem regaty olimpijskie
2	K. W. Ognisko Skarżysko K. W. Gopło Kruszwica K. W. Gryf. Bydgoszcz Polic. K. S. Bydgoszcz	
1	W. K. S. Grodno T. G. Sokół. Warszawa Kujawski K. W. Włocławek Kl. Sp. Wod. L. M. i Kol. Świecie Kl. Sp. ZUAW. Warszawa A. Z. S. Wilno Tomaszowskie T. W.	

Bardzo ciekawą przedstawia się tabelka ułożona wedle „przeciętnej regatowej”, którą to nazwą przyjęliśmy na oznaczenie przeciętnej sumy punktów uzyskanej na jednych regatach. Przepiętna regatowa otrzymamy dzieląc sumę uzyskanych w sezonie punktów przez ilość regat w jakich uczestniczył dany klub, np.: Kolej. K. W. Bydgoszcz uzyskał ogólną sumę punktów 120 — uczestniczył w czterech regatach, czyli 120 : 4 = 30. Przepiętna regatowa może najlepiej charakteryzować poziom osad — naturalnie z zastrzeżeniem, że statystyczne cyfry mogą zawsze mieć podwójne znaczenie.

Kolejność	I-wo — Klub	Pięcioletnia regatowa
1	Kal. T. W. Kalisz	57,2
2	W. T. W. Warszawa	52,0
3	A. Z. S. Kraków	49,0
4	H. T. W. Bydgoszcz	48,3
5	K. W. Toruń	42,1
6	Kolej. K. W. Bydgoszcz	32,0
7	A. Z. S. Poznań	22,5
8	H. V. Grudziądz	21,8
9	Polic. K. S. Kalisz	20,0
10	W. K. S. Żoliborz. W-wa	19,2
11	R. C. Neptun Poznań	18,5
12	K. W. Wisła Warszawa	17,8
13	K. W. Ognisko Skarżysko	16,5
14	W. K. S. Proсна Kalisz	14,0
15	K. W. Gdańsk	13,8
16	W. K. S. Smigły Wilno	13,5
17	Ofic. Y. Kl. Warszawa	13,4
18	R. C. Frithjof. Bydgoszcz	12,5
19	H. V. Germania Poznań	12,0
20	K. W. 30. Kalisz	11,8
21	K. S. Syrena Warszawa	10,0
22	W. K. S. Grodno	10,0
23	K. W. Gopło Kruszwica	9,5
24	H. W. 04. Poznań	8,0
25	T. W. Wisła Grudziądz	6,8
26	Rud. Ver. Toruń	6,5
27	A. Z. S. Warszawa	6,3
28	T. W. Włocławek	5,0
29	Woj. Y. Kl. Włocławek	4,7
30	T. W. Płock	4,2
31	T. G. Sokół Warszawa	4,0
32	Kuj. K. W. Włocławek	4,0
33	K. W. Gryf. Bydgoszcz	3,5
34	T. W. Polonia Poznań	3,3
35	Kl. Sp. Wod. Świecie	2,0
36	Polic. K. S. Bydgoszcz	1,0
37	K. S. ZUAW. Warszawa	1,0
38	A. Z. S. Wilno	1,0
39	Tomaszowskie T. W.	1,0

Tabela punktacyjna PZTW wioślarstwa kobiecego za rok 1936

Kolejność	Kluby-sekcje	Miejscowość	Punkty
1	Klub Wioślarek	Bydgoszcz	72
2	Polic. K. S.	Kalisz	57
3	Klub Wioślarek	Warszawa	35
4	Tow. Wioślarek	Kalisz	16
5	Tow. Wioślarskie	Włocławek	13
6	Tow. Wioślarskie	Włocławek	13
7	A. Z. S.	Warszawa	9
8	Klub Wioślarski	Gdańsk	4
9	W. K. S. Proсна	Kalisz	3
10	Klub Wioślarski	Toruń	2
11	W. K. S. Żoliborz	Warszawa	1
12	W. K. S.	Poznań	1

Przeciętna regatowa dla Klubów i sekcji kobiecych przedstawić się będzie następująco:

Kolejność	Kluby i sekcje	Przeciętna
1	Bydgoski Klub Wioślarek	18.0
2	Wileńskie Tow. Wiośl.	15.0
3	T. W. Włocławek	13.0
4	Warszawski Klub Wioślarek	12.5
5	Tow. Wioślarek Kalisz	8.0
6	Polic. K. S. Kalisz	8.1
7	A. Z. S. Warszawa	4.5
8	W. K. S. Proсна Kalisz	3.0
9	K. W. Gdańsk	1.0
10	K. W. Toruń	1.0
11	W. K. S. Żoliborz	1.0
12	W. K. S. Poznań	1.0

Pod względem ilości obsadzonych regat uszerokowanie będzie następujące

obsadzono regatami	Kluby sekcje	Uwagi
4	Bydgoski Klub Wioślarek Polic. K. S. Kalisz K. W. Gdańsk	mistrz. Polski na czwórkach
2	Warszawski Kl. Wioślarek Tow. Wioślarek Kalisz A. Z. S. Warszawa K. W. Toruń W. K. S. Żoliborz Warszawa	mistrz. Polski na jedyńce
1	Wileńskie Tow. Wioślarskie T. W. Włocławek W. K. S. Proсна Kalisz W. K. S. Poznań	

Jesienne regaty propagandowe w Kaliszu w dn. 6 IX. 1936 r.

	Kaliszkie W.	Polic. K. S. Kalisz	K. W. Gdańsk	K. W. Toruń	W. K. S. Poznań
czwórki półwycięgowe	8	—	—	—	—
czwórki półw. nowiej.	8	—	—	1	1
czwórki nowicjuszy	12	—	—	2	—
czwórki jedyńki	4	17	—	—	—
dwójki	7	—	1	—	—
czwórki półwycięgowe	6	—	—	—	—
dwójki podwójne półw.	—	1	8	1	—
czwórki młodszych	12	2	2	—	—
Razem	61	20	12	5	1

f. staszewski®

Fabryka Tapet

Warszawa, Mazowiecka 8.

tel. 6-70-85

POLECA OBICIA DAJĄCE SIĘ MYĆ, LISTWY DO TAPET
NAJNOWSZE WZORY

HURT

DETAIL

Ceny ogłoszeń: 1 strona zł. 300, 1/2 strony zł. 155, 1/4 str. 80, 1/8 strony zł. 40, w tekście o 50% drożej.

ADRES REDANCCJI I ADMINISTRACJI, WARSZAWA, BR PIERACIEGO 15 — TEL. 670-56.

Prenumerata „Sportu Wodnego” wynosi rocznie Zł. 18.—, półrocznie Zł. 9.—

Rękopisów nie zamówionych nie zwraca się. Ogłoszenia i prenumerata zagr. 50% drożej. Konto F. N. O. Nr. 22036
Wydawca „WAW” Warszawa Agencja Wydawnicza S-ka z o. odp. Redaktorka MARJA MAJCHEPOWĄ